

λησται και ἤρξαντο αἰχμαλωτίζοντες· ὅτι ἐπὶ τίνα χρόνον διετήρησαν τὴν ἰσχὺν καὶ εὐκαμψίαν των, ἀπολέσαντες βαθμηδὸν τὴν ἀνεξαρτησίαν, τὴν βιομηχανίαν καὶ αὐτὸ τὸ ὀρμέφυτόν των· ὅτι ἡ σωματικὴ των ἰσχὺς ἤλαττώθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὑπὸ τὴν ἐκνευρίζουσαν ἐπήρησαν εἰς τὴν ὑπ' ἤχθησαν· μέχρι οὐ κατήνησαν εἰς τὴν ἤδη οἰκτρὰν κατὰπτωσίν των, ἀσθενεῖς τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα, ὀλιγαριθμοὶ, κατὰ τὸ φαινόμενον ἀποσθεσθέντες, ἄθλιοι ἀπόγονοι ἀνωτέρων προγόνων ζῶντες πρόσκαιρον βίον ὡς παράσονται τῶν ἀρχαίων εἰλώτων αὐτῶν.

Οἱ μέχρι τοῦδε ἐξετασθέντες μύρμηκες δεικνύουσιν ὅτι παρ' αὐτοῖς ἀπαντῶσι τρεῖς τύποι διαφοροί, ἀναλογούντες ἀκριβῶς εἰς τὰς τρεῖς περιόδους τῆς ἀνθρωπίνης ἀναπτύξεως. Ὑπάρχουσι μύρμηκες, ὡς οἱ πρῶτοι ἀνθρωποὶ πατριαρχικὸν διάγοντες βίον ἐνασχολούμενοι ποιμαίνοντες κατοικίδια ζῷα, δεύτερον μύρμηκες ἐνασχολούμενοι εἰς τὴν θήραν, καὶ μύρμηκες γεωργοί, ὡς δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν οἱ θερισταὶ μύρμηκες, οἱ περισυλλέγοντες ζωοτροφίας.

[* Ἐπικρατεῖα σουεδικῆ.]

Ν. Χ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

Συνήγεια ἐστὶ σελ. 56.

Β'.

Ἀναχώρησις ἐκ Βερολίνου. — Ταξειδιωτικὰ παραγγέλματα. — Ἐγώσιμος, εὐαγγέλιον καὶ πραγματικὸν δίκαιον. — Εὐχὴ πρὸς τὸν ἀναγνώστην. — Πρωϊνὴ ἔποψις Φραγκφούρτης. — Στατιστικὴ καὶ ἱστορία. — Πρῶται ἐντυπώσεις. — Ἡ ἀγορά. — Καρδίαι μετὰ λαχανικῶν καὶ θήρα παρὰ θηράματα. — Τὰ ἄπτερα κήμυον περὰ καὶ τὰ περρωτὰ τ' ἀποβάλλουν. — Τὰ δίποδα πρωταγωνιστοῦσι. — Συναλλαγὰ καὶ ἀνταλλαγὰ μετὰ γραμματικῶν κανόνων. — Χαρακτηρισμὸς τῆς ἀγορᾶς. — Ἐπισκέπται καὶ πωλήτρια. — Τί ἀποκομίζει ὁ ἐπισκέπτης.

Ἡ ἐκ Βερολίνου ἀναχώρησίς μου παρεσκευάσθη ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Τὸ ὄρομολόγιον πρὸ πολλοῦ ἄνευ ἀποτελέσματος μελετώμενον καὶ πολλὰς πολλάκις ἀπασχολῆσαν ὥρας εἰς σπουδὴν τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου καὶ τοῦ ὄδηγου τῶν σιδηροδρομικῶν ὄρομολογίων, ἐπιστάσης τῆς ὥρας ἐσχεδιασθῆν ὀριστικῶς ἐν μιᾷ στιγμῇ καὶ πρῶτος σταθμὸς ὠρίσθη ἡ ἐπὶ τοῦ Μάιν Φραγκφούρτην.

Ἡμὸς δ' ἡέλιος κατέδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε δὴ τότε . . .

καὶ ἐγὼ ἐπιβὰς τῆς διὰ Φραγκφούρτην ταχείας ἀμαξοστοιχίας ἀπεχαιρέτησα τὸ Βερολίνον.

Κατὰ τὰ ταξειδιωτικὰ παραγγέλματα ἡ

πρῶτη φροντίς τοῦ ἐν καιρῷ νυκτὸς διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ταξειδεύοντος, ἂν μὴ οὗτος συναιρηθῆται μετὰ τῶν εὐδαιμόνων θνητῶν, οἵτινες ταξειδεύουσι διὰ τῶν κλιναγωγῶν ἀμαξῶν (wagons-lits), εἶνε νὰ εὖρη τὴν κατὰλληλον ἐκείνην γωνίαν τῆς ἀμάξης, ἐν ἣ ἀναπαυτικώτερον θὰ διέβη τὰς νυκτίας ὥρας. Τὸ παράγγελημα εἶνε μὲν ὀλίγον ἐγώσιτικόν, διότι σκέπτεται τις καὶ προσπαθεῖ νὰ κερδίσῃ πλείονα γῶρον τοῦ καθίσματος καὶ ν' ἀπολαύσῃ πάσης τῆς δυνατῆς ἡσυχίας καὶ ἀνέσεως ἐν τῷ διαμείσματι, ἀδιαφορῶν περὶ τῶν συνταξειδιωτῶν του· — εἶνε ἂν θέλετε καὶ ἀντευαγγελικόν, — διότι παρὰ τὰ διδάγματα τοῦ Εὐαγγελίου πᾶσαι αὐταὶ, αἱ χάριν τῆς ἀναπαύσεως τοῦ εὐτελοῦς ἡμῶν σαρκίου προσπάθειαι καὶ προπαρασκευαί, γίνονται ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν πλησίον ἡμῶν, οὐτινος ὅμως τὴν ἀγάπην ἐκεῖνο τῇ πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ ἐξίσωσεν· — ἀντιβαίνει ἴσως ἐπὶ τέλους καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ δικαίου — διότι ἡ ἀναπαυτικώτερα αὕτη τοποθέτησις τοῦ ἀτόμου μας γίνεται καταπατουμένων τῶν ὀρίων τοῦ γείτονος καὶ δὴ καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως· — ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα τ' ἀμαρτήματα, ἅτινα φέρει εἰς τὸν τράχηλον τὸ παράγγελημα τοῦτο, εἶνε ἀπαράβατον καὶ δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ ταξειδιωτῆς μὴ ἀκολουθήσας αὐτό. Μὴ ἐπιθυμῶν λοιπὸν ἐγὼ ν' ἀποτελέσω τὴν μοναδικὴν ἐξαιρέσιν μετὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ σιδηροδρόμου ταξειδιωτῶν ἐπεχείρησα τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ μόλις εἰσῆλθον ἐν τῇ ἀμάξῃ, καὶ πρὶν ἢ ἀφήσῃ τὸν συριγμὸν τῆς ἐκκινήσεως ἡ ἀτμομηχανὴ, εὐρισκόμεν ἐν πλήρει ἐπιτυχίᾳ τῶν προσπαθειῶν μου.

Ὅ,τι συμβαίνει εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὅταν τις ἐπιτύχῃ τὴν ἀναπαυτικὴν ἐκείνην διὰ τὸ σῶμά του θέσιν, ἦν ἐπὶ πολὺ διὰ μυρίων λεπτολόγων τακτοποιήσεων καὶ μετακινήσεων ἐπεζήτησεν, εὐχομαι νὰ μὴ συμβῆ εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας τὰς γραμμὰς ταύτας. Διότι ἐγὼ μετ' οὐ πολὺ ἀπεκοιμήθην μακαρίως καὶ δὲν ἐξύπνησα εἰμὴ ὅταν ἐπλησιαζόμεν πρὸς τὴν Φραγκφούρτην.

Ἡ πόλις μακρόθεν κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας, ὅποτε πυκνὴ ἡ ἀραιὰ ὀμίχλη σκεπάζει πάντοτε τὸν ὀρίζοντα ἐν Γερμανίᾳ, ἐφαίνετο ὡς θάλασσα ἀφ' ἧς ἀνέκυπτον τὰ κωδωνοστάσια, ὡς ἐρυθροὶ πύργοι ἀπομεινωμένοι ἐντὸς τοῦ πελάγους. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον ἐπλησιαζόμεν, ἡ ὀμίχλη ἤραιουτο, ἡ ἀτμοσφαῖρα καθίστατο διαυγεστέρα καὶ κατὰ μικρὸν, ὡς ἐὰν ἀμπωτις συνέβαινε βαθμηδὸν ἀποκαλύπτουσα τὰ ἐν τῇ πυθμένι τοῦ πρὶν πελάγους, ἐπεφάνησαν ἐν ἀρχῇ αἱ καπνοδόχοι καὶ εἶτα αἱ στέγαι τῶν οἰκιῶν, τελευταῖον δὲ καὶ ὀλόκληρος ἡ πόλις, ὡς ἡμικύκλιον,

ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Μάιν στηριζόμενον, πρὸς ἀκατολὰς ἐκτεινομένη.

Δὲν γνωρίζω διατί ἡ Φραγκφούρτη προσεπιλέγεται σήμερον ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, ἀντισημιτῶν καὶ μὴ, Ἑβραϊόπολις (Juden-Stadt). Τοῦτο εἶνε ἀδικία διὰ τὴν πόλιν, ἐν ἣ ἐγεννήθη ὁ Γκαίτε καὶ ὁ Σαβινὺ καὶ ἤτις περιέκλεισε τὴν πρώτην νεότητά των. Εἶνε ὅμως ἀδικία καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν στατιστικὴν ἀκόμη, ἣτις διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ἐκ τῶν 130 χιλιάδων κατοίκων τῆς Φραγκφούρτης μάλιστα αἱ 15 χιλιάδες ἀποτελοῦσι τὸν Ἰουδαϊκὸν πληθυσμόν. Καὶ ὅμως εἶνε περιεργον, ὅτι καὶ εἰς ἐμὲ μάλιστα πατήσαντα τὸ ἔδαφος αὐτῆς τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν προὔξενε. Διότι ἡ πόλις εἶνε κατ' ἐξοχὴν ἐμπορικὴ. Εἶνε δὲ γνωστὸν, ὅτι ἐν Γερμανίᾳ ὅπου ἐμπόριον ἀνεπτυγμένον ἐκεῖ καὶ Ἰουδαίων ὑπεροχὴ! Ἐν τούτοις ἡ Φραγκφούρτη δὲν διεκρίθη πάντοτε μόνον ὡς ἱερόδουλος τοῦ κερδῶος Ἑρμοῦ. Διότι ἀπὸ Καρόλου τοῦ Μεγάλου μέχρι τοῦ τελευταίου γαλλογερμανικοῦ πολέμου, ἦτοι ἐπὶ ἔνδεκα ὅλους αἰῶνας τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐπλήρωσε πολλάκις τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας. Ἐν Φραγκφούρτῃ συνεκλήθη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Καρόλου ἡ ἱστορικὴ ἐκείνη ἐκκλησιαστικὴ σύνοδος, ἐν αὐτῇ ὁ Βαρβαρόσας ἐξελέγη βασιλεὺς τῆς Γερμανίας ὑπὸ τὸ ὄνομα Φρειδερίκος ὁ Α' καὶ ἐν αὐτῇ ἐξελέγοντο μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος οἱ γερμανοὶ αὐτοκράτορες, ἀπ' ὅτου Κάρολος ὁ Δ' ὤρισεν αὐτὴν φθίνοντας τοῦ ΙΔ' αἰῶνος διὰ γρυσσοβούλου ὡς τὴν πόλιν τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν. Ἄλλ' ἀρχομένης τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος τὸ ἐν Βιέννῃ συνέδριον κατέστησε τὴν Φραγκφούρτην πόλιν ἐλευθέραν καὶ τὸν τίτλον τοῦτον διετήρησεν αὐτὴ μέχρι τοῦ αὐστροπρωσικοῦ πολέμου, ὅτε πρῶϊαν τινὰ τοῦ Ἰουλίου σῶμα πρωσικοῦ στρατοῦ ὀδηγούμενον ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ φὸν Φάλκενσταϊν κατέλαβεν αὐτὴν. Τέσσαρας δὲ μῆνας μετὰ τὸ γεγονός τοῦτο ἡ Φραγκφούρτη προσηρτήθη ἐπισήμως καὶ ὀριστικῶς εἰς τὸ πρωσικὸν βασίλειον. Σήμερον οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε ἀγαθὰ τέκνα τῆς πατρίδος Γερμανίας καὶ ὑπερηφάνως ἐπιδεικνύουσιν εἰς τοὺς ξένους τὰς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Κύνου, ἐν αἷς ὑπεγράφη μεταξὺ Βίσμαρκ καὶ Ἰουλίου Φάβρου ἡ συνθήκη τοῦ 1871.

Ἦτο πρῶϊα, καθὼς εἶπον, ὅτε ἔφθασα εἰς Φραγκφούρτην. Τὰ καταστήματα ἦνοιγον τὰ παραθυρόφυλλά των καὶ ἐπεδείκνυον πλοῦτον ἐθεμάτων ὀπισθεν τῶν μεγάλων ὑέλων τῶν παραθύρων των, θαμβῶν ἐκ τῆς πρῶϊνῆς δρόσου. Ἐν τούτοις, καὶ οὕτω τὸ θέαμα ἦτο ἀρκετὰ ἐλκυστικὸν ὥστε νὰ σταματᾷ τοὺς ἀγιόπαιδας ἢ τοὺς μικροὺς μαθητὰς τῶν σχολείων, τὰς τρυφερὰς μαθητριάς ἢ τὰς νεαρὰς φιλαρέ-

σκους πωλητριάς τῶν καταστημάτων, αἵτινες σπεύδουσαι διασχίζουσι κατὰ τὰς πρῶϊνὰς ὥρας τὰς ὁδοὺς τῶν εὐρωπαϊκῶν πόλεων, συλλέγουσαι ἐδῶ μὲν ἐν μειδιάματι ἢ ἐν βλέμματι, ἐκεῖ δὲ ἕνα γλυκὺν λόγον ἢ ἐν ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν ἦσαν ἢ εὐάρεστος ὄψις τῆς Φραγκφούρτης, ἣτις προσέπεσεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου μόλις ἀφικομένου. Ἄλλ' εἶχε καὶ τὰ σκιερὰ αὐτῆς μέρη ἢ ἐντύψεις, τόσῳ μᾶλλον καταφανέστερα, ὅσῳ οἱ διαβάται κατ' ἐκείνας τὰς ὥρας ἦσαν ἀραιότεροι. Καὶ Ἰουδαίων λοιπὸν νυσταλέοι ὀφθαλμοὶ μὲ ἠτένισαν καὶ ὀδοθεραπόντων ἀηδῆς προθυμία ἐν τῷ σταθμῷ μ' ἐστενοχώρησε, καὶ ἀμαξηλατῶν ληστρικά ἀπαιτήσεις μοι ἐτάραξαν τὰ νεῦρα καὶ προσκολλήσεις αὐτοκλήτων καὶ ρυπαρομόρφων Ἑβραίων ὀδηγῶν μὲ ἀπήλπισαν! Οὕτως ὥστε μικροῦ δεῖν ἀπέβλασα τὴν πρῶϊνὴν μου εὐδιάθεσίαν, ἂν μὴ ἔδιδον ἐγὼ αὐτὸς πέρασ εἰς πάντα ταῦτα, καταφυγὼν εἰς τὸ πρῶτον τυχὸν ξενοδοχεῖον, ὅπου ἡ ὑποδοχὴ ὑπῆρξε προθυμοτάτη, ἀπὸ θαυμασίου λουτροῦ ἀρχίσασα καὶ εἰς ἐξαισίον καφεὶν μετὰ γάλακτος λήξασα. Οὕτω δὲ ἀναζωογονηθεὶς καὶ ἀνακτήσας τὴν πρὸ μικροῦ κινδυνεύσασαν φαιδρότητα μου ἐξῆλθον εἰς τὰς ὁδοὺς, ὅπου ἡ κίνησις ἦν ἤδη λιαν ζωηρὰ καὶ ἠκολούθησα τὸ πολυπληθέστερον ρεῦμα, ὅπερ παραδόξως μὲ ἔφερον εἰς τὴν ἀγοράν.

Ἡ ἀγορὰ τῆς Φραγκφούρτης εἶνε οἰκοδόμημα παραλληλόγραμμον καταλαμβάνον χωρὸν ὑπερτετρακισχιλίων τετραγωνικῶν μέτρων. Ἀποτελεῖ δὲ ὀλόκληρον μίαν ἀπέραντον ὑαλοσκεπῆ στοάν ἐπὶ σιδηρῶν στηλῶν στηριζομένην καὶ εἰς δύο πατώματα διηρημένην. Διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῆς ἔδαπανήθησαν 750 χιλιάδες μάρκων, δικαίως δὲ θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν μᾶλλον ἀξιοθεάτων ἰδρυμάτων τῆς πόλεως.

Μ' ἐξέπληξε τὸ κατ' ἀρχὰς ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ συρροὴ τοῦ πλήθους καὶ πολλὴ περισσώτερον ἢ σύνθεσις αὐτοῦ. Διέκρινα μεταξὺ τῶν διαγκωνιζομένων ὑπὸ τοὺς ὑαλοσκεπεῖς θόλους τῆς στοᾶς ὅλα τὰ εἶδη τῶν κατοίκων τῆς Φραγκφούρτης. Ὅλοι αἱ κοινωνικαὶ τάξεις, ὅλοι εἰ ἀντιπρόσωποι τῶν διακρίσεων, ἄς μεταξὺ ὄντων ὁμοίων, πάντων ἀπογόνων τοῦ πρωτοπλάστου, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τέκνων τοῦ πολιτισμοῦ, ἐδημιούργησαν ὁ πλοῦτος ἢ αἱ παρκεδόσεις, τὸ πνεῦμα ἢ αἱ προλήψεις, τὸ κάλλος ἢ αἱ ὀρμαὶ, συνωστίζοντο ἐκεῖ. Ἐδῶ δροσεράτις φιλάρεσκος, προδίδουσα δι' ὅλης αὐτῆς τῆς κομψότητος πόσον ἐπετηδεύθη τὴν πρῶϊνὴν ἀτημελησίαν τῆς, περιφέρεται εἰς τὸ διαμέρισμα τῶν λαχανικῶν, σύρουσα ὀπισθεν αὐτῆς θαυμαστάς τοὺς κομψότερους νεανίσκους τῆς Φραγκφούρτης, καὶ ἐξετάζει μετὰ τοιαύτης προσοχῆς τὴν ποιότητα τῶν λαχάνων, ὡς ἐν μετὰξὺ αὐτῶν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξῃ μίαν τῶν δι'

αὐτὴν πασχουσῶν καρδιῶν. Καὶ παρεκεῖ ὅπου πωλοῦνται τὰ θηράματα, ὑπὸ τὸ μακρὸν ἐκεῖνο διαμέρισμα ὅπου πᾶν πτερωτὸν ἐκτίθεται εἰς πώλησιν, ἢ ζωηρὰ κινήσεις δὲν ἀφίνει καιρὸν εἰς τὸν παρατηρητὴν νὰ σημειώσῃ σκηνὰς καὶ λεπτομερείας. Διότι τὰ δύο τρίτα τῶν ἐκεῖ περιφερομένων δὲν ἦλθον ν' ἀγοράσουν θηράματα, ἀλλ' ἐξῆλθον πρὸς θήραν τῶν ἀγοραστριῶν. Καὶ διὰ τοῦτο τὴν τρυφεράν ἐκείνην καὶ δειλὴν κόρην, ἣτις μὲ τὸν ἀπαραίτητον εἰς τὰς γερμανίδας κόσμιον κορινθίον ἀνηρητημένον ἀπὸ τοῦ βραχιόνος σπύδει νὰ συμπληρώσῃ τὰς ἀγορὰς τῆς, προσπαθοῦσι νὰ πλησιάζωσι, σπύδοντες ὁμοίως, οἱ κατακτεταὶ νεανίαί. Καὶ ἐνῶ ἐκείνη φεύγει αὐτοὺς διὰ μυριῶν ἐλιγμῶν καὶ οὗτοι παρακολουθοῦσιν αὐτὴν ἐπιμόνος, ἢ σκηνὴ παρίσταται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ὡς ἀληθὴς θήρα, οὐχὶ περδίκων ἢ φασιανῶν, οἵτινες ἀπὸ τοῦ ῥάμφους ἤδη κρεμάμενοι προκαλοῦσι τοὺς ἀγοραστὰς, ἀλλὰ θήρα κορασίδος παρὰ τὰ ἀληθῆ θηράματα γινομένη.

Ἄλλ' ἐν αὐτῇ ἀφανίζεται διὰ μέσου τοῦ πλήθους ἀφίνουσα εἰς ἀπελπισμὸν τοὺς θηρευτὰς τῆς, ἢ ἄλλη ἐκείνη ῥοδοπάρειος χωρικὴ, ἣτις ἐπὶ τῆς σιδηρᾶς στήλης στηρίζουσα τὸ εὐπλαστον σῶμα αὐτῆς τίλλει σεβασμίαν χθίναν, ῥίπτει βλέμμα τόσον γλυκὺ ἐπὶ ὠραίου οὐλάνου μειδιῶντος αὐτῇ, ὥστε, ὁ ἄπτερος αὐτὸς κάμνει πτερὰ ἵνα εὐρεθῇ δι' ἐνὸς βήματος πλησίον τῆς καὶ ν' ἀνταλλάξῃ μετ' αὐτῆς ἓνα λόγον γλυκὺν ἢ μίαν χειραψίαν, ἐνῶ τὸ εἰς χεῖρὰς τῆς πτερωτὸν τ' ἀποβάλλει. Καὶ ἰδοὺ πῶς λύεται καὶ τὸ μέγα πρόβλημα, ὅτι μίαν ὠραία κόρη δύναται διὰ τῆς χειρὸς μὲν ν' ἀφαιρῇ πτερὰ, διὰ τοῦ βλέμματος δὲ νὰ διδῇ τοιαῦτα εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν στιγμήν.

Ἐν γένει δὲ εἰς τὸ τμήμα αὐτὸ ἢ κινήσεις εἶτε εἰς βρωσίν πτηνῶν, εἶτε εἰς βορὰν καρδιῶν ἀφώρα, ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ζωηροτάτων, ἵνα ἀποδειχθῇ ἴσως ὅτι τὰ δίποδα, εἶτε πτερωτὰ εἶτε ἄπτερα εἰσὶν, προῦρισται νὰ πρωταγωνιστῶσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Ὅπου δὲ ἂν ἔστρεφα τὸ βλέμμα ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ ἡμιλλῶντο πρὸς τὰς ἀνταλλαγὰς μεδιαμάτων, αἰσθημάτων, βλεμμάτων καὶ ὄλων τῶν εἰς μάτων οὐδετέρων, ἐπιστολῶν, ἀνθέων, στεναγμῶν κλπ! Διότι ἢ ἀγορὰ τῆς Φραγκοφούρτης δὲν εἶνε μόνον ὁ τόπος ἐν ᾧ ἱκανοποιεῖται ὁ στόμαχος τοῦ μάλλον γαστριμάργου, ὅσον καὶ τοῦ μάλλον λιτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐντυεκτήριο τῶν αἰσθηματιῶν ἢ τῶν φιλαρέσκων, τῶν ἀργῶν ἢ τῶν κομψομένων, ὅσον καὶ τῶν ἀγαθῶν οἰκοκυρῶν ἢ τῶν ξενοδόχων, τῶν οἰκογενειάρχων ἢ τῶν ὑπηρετριῶν.

Ἡ ἀγορὰ αὕτη εἶνε κρᾶμά τι πλατείας καὶ ἀγορᾶς, περιπάτου καὶ ἐμπορίου, τόπου δια-

σκεδάσεως καὶ τόπου συναλλαγῆς. Δὲν ἔχει ἀνάγκην ἐκεῖνος ἐκεῖ ὁ νεανίας νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἀγορὰν, διότι ἄλλος φροντίζει δι' αὐτὸν, ἀλλ' ἔρχεται διότι θὰ ἴδῃ ἐκείνην, καὶ ἂν τὴν συναντήσῃ εἰς τὸ διαμέρισμα τῶν ἀνθέων, θὰ τῇ προσφέρῃ ἐν ἄνθος συνοδεύων αὐτὸ δι' ἔκφραστοῦ λόγιου ἢ βλέμματος ἢ χειραψίας ἢ στεναγμοῦ! Ἄλλ' οὔτε ἢ ἄλλη ἐκείνη, ἢ κυλίουσα τὴν μεταξωτὴν ἐσθῆτά της ἀνὰ μέσον τῶν βουτύρων καὶ τῶν κρομμύων εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἔλθῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἀγορὰν, διότι ἢ παρακολουθοῦσα αὐτὴν ὑπηρετρία ἤρκει πρὸς τοῦτο, ἀλλ' ἢ ἦλθε διότι ὑπεσχέθη νὰ τὴν ἴδῃ ἐκεῖνος, ἢ διότι ἀρέσκειται νὰ θαυμάζηται. Καὶ οὕτως ἀκούει τις τὴν κυρίαν, ἐνῶ ἢ ὑπηρετρία ἐκλέγει γεώμηλα, ὁμιλοῦσαν περὶ τοῦ χθεσίου μελοδράματος ἢ περὶ νέου μικροῦ σκανδάλου μετὰ τινος πλουτίου Ἰουδαίου, οὔτινος οὔτε ἢ ἐντελῆς ἀγγλικὴ περιβολή, οὔτε τὸ ἐν τῇ κομμοδοδόχῃ ῥόδον ἠδυνήθησαν νὰ καταστήσωσιν ἀφανῆς τὸ προδοτικὸν σχῆμα τῆς Ἰουδαϊκῆς ῥινόσ του.

Τοιαύτας σκηνὰς συναντῶν ἀνὰ πᾶν βῆμα περιηρόμην τὴν ἀγορὰν διηρημένην εἰς τμήματα, ἐν ἐκάστῳ τῶν ὁποίων οἱ πωληταὶ τοῦ αὐτοῦ εἶδους παρατεταγμένοι ἐξαντλοῦσιν εὐγλωττίαν καὶ ἀφώνους προσκλήσεις πρὸς πώλησιν τοῦ ἐμπορεύματός των. Καὶ κατὰ μέρος ἀφεις τοὺς ἀγοραστὰς ἐσπούδαζον τοὺς πωλητὰς καὶ τὰς πωλητριάς, ἐδῶ μὲν θαυμάζων τὴν δρόσον τῶν παρειῶν τῆς χωρικῆς κορασίδος, ἣτις πωλεῖ τοὺς μελιτοπλακοῦντας (Honig-Kuchen) τοῦ χωρίου τῆς, ἐκεῖ δὲ διασκεδάζων μετὰ τὴν ἀφέλειαν τῆς ἄλλης ἐκείνης γελοῦσης καὶ ἀνοικτόκαρδης, ἣτις μὲ προκαλεῖ ν' ἀγοράσω ὀλίγα ἄνθη διὰ τὴν ἀγαπημένην μου, καὶ ἀπωτέρω καταβάλλων ἀρρήτους προσπαθείας ὅπως ἐννοήσω τὴν διάλεκτον τῆς γραιίας τυροπώλιδος, ἣτις μετὰ τῶν προτερημάτων τοῦ τυροῦ τῆς εὗρισκε καὶ τὴν ἀνυπόφορον ὀσμὴν του, οὔσαν, κατὰ τὸ λέγειν αὐτῆς, τὸ κυριώτατον γνώρισμα τῆς καλῆς γεύσεως!

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ζαλισθεὶς ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ πλήθους καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὁσμῶν, αἵτινες ἀλληλοδιαδόχως προσέβαλλον τὴν ὄσφρησίν μου, ἀνεζήτησα μίαν τῶν ἐξόδων, καὶ ὅτε εὐρέθην ἐν τῇ ὁδῷ, παρετήρησα, ὅτι ἀπεκόμισα ἐκεῖνο ὅπερ ἀδύνατον εἶνε ν' ἀποφύγῃ ὁ ἐπισκέπτης τῆς στοᾶς, ὀσμὴν δηλαδὴ παράδοξον ἐνέχουσαν πᾶσαν τὴν κλίμακα τῶν ἀρωμάτων, ἀπὸ τοῦ τῶν ῥόδων μέχρι τοῦ τῶν κρομμύων, δι' ἢς ἢ ὑπὸ τὴν στοᾶν ἀτμοσφαῖρα εἶχε ποτίσει τοὺς πόρους τῶν ἐνδυμάτων μου!

Ἐν Βερολίνῳ.

P.

[Ἐστία συνέχισις].